

**Секція 1. Інноваційні технології виробництва продукції
тваринництва**

**ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 204
«ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ
ПРОДУКЦІЇ ТВАРИНИЦТВА»**

Ковальчук І. В., к. с.-г. н., доцент
Лісогурська Д. В., к. с.-г. н., доцент
Слюсар М. В., к. с.-г. н., ст. викладач
Ковальчук І. І., к. в. н., ст. викладач

Житомирський національний агроєкологічний університет
м. Житомир, Україна

Змістовна модернізація підготовки фахівців, її інтеграція у міжнародний освітній простір – реалії сьогодення української освіти.

Одним із її напрямків є запровадження та реалізація компетентнісного підходу у навчанні, основа якого – розвиток у студентів професійної підготовки, формування здатності до компетентної поведінки в умовах конкурентного середовища, активізації їх творчого потенціалу [1].

Поняття «компетентність» означає коло повноважень будь-якої посадової особи чи органу, володіння знаннями, досвідом у певній галузі [3].

Професійна компетентність особливої значимості набуває при впровадженні у виробництво інноваційних технологій, що вимагає від фахівця ефективної адаптації, оновлення знань та вмінь, готовності до виробничих ризиків.

У визначенні змісту професійної компетентності Міжнародний департамент стандартів для навчання, досягнення та освіти (IBSTPI) розглядає поняття компетентність як спрямованість кваліфіковано здійснювати діяльність, виконувати завдання або роботу [1].

В рамках професійної стратифікації суспільства професійна компетентність розглядається як професійне покликання, що формується у єдності стилю життя професії та освіти.

Професійна компетентність – це сукупність ключових, базових і спеціальних компетентностей. Ключові компетентності – компетентності, необхідні для будь-якої професійної діяльності, пов'язані з успіхом особистості. Спеціальні компетентності,

Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та якість і безпечність харчових продуктів

відображають специфіку конкретної предметної й надпредметної сфери професійної діяльності [2].

Розглядаючи проблему професійної компетентності А.К. Маркова [4] визначає її характеристики компетентність не отожднюється з освіченістю людини. Компетентність визначається як поєднання психічних якостей, які дають змогу діяти самостійно та відповідально. Основою для висновків про компетентність людини є оцінка кінцевого результату діяльності. Компетентність являється характеристикою окремої людини і проявляється у результатах її діяльності.

Таким чином, професійна компетентність розглядається як володіння знаннями, уміннями, нормативами, необхідними для виконання професійних обов'язків, психологічними якостями, а також як реальна професійна діяльність відповідно до еталонів і норм.

Стандартом вищої освіти України для спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» на базі повної загальної середньої освіти передбачається виділення 240 кредитів ЕКТС, а мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю [5, 6].

Зокрема, інтегральною компетентністю є здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов [4].

Загальні компетентності уособлюють у собі здатності випускника ВНЗ до активної участі у житті та розвитку суспільства, реалізації своїх прав, обов'язків і свобод як громадянина України, до адаптацій та дій у нових ситуаціях, до нових знань, їх добору та аналізу, прагнення до збереження повномісного середовища, оцінки та забезпечення якості виконуваних робіт, до комунікативності та співпраці.

Під професійною компетентністю технолога необхідно розуміти його особисті можливості, які дозволяють йому самостійно й ефективно реалізувати мету і завдання технологічного процесу. Для цього необхідно мати теоретичні знання, вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

У професії технолога галузі тваринництва діють різноманітні зв'язки типів «людина - машина – тварина», «людина – тварина»,

Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та якості і безпечності харчових продуктів

«людина – людина». Ефективність їх реалізації визначається оволодінням спеціальними фаховими, предметними компетентностями, які визначають його кваліфікацію.

Зазначені компетентності становлять суть технології виробництва і переробки продукції тваринництва оскільки комплексно включають знання біології сільськогосподарських тварин, їх розведення, селекції і відтворення, годівлі і технології кормів, систем і способів утримання сільськогосподарських тварин та контролю мікроклімату, організацією і управління підприємством з виробництва і переробки продукції тваринництва.

Кожна компетентність має певну структуру – зміст та наповнення, які включають знання, уміння, комунікації та відповідальність, що їх формують.

Слід зазначити, що результати навчання повинні відповідати компетентності.

Таким чином, професійна компетентність сучасного спеціаліста є складним багатомісним поняттям, яке характеризується з точки зору кількох наукових підходів: соціокультурного, діяльнісного, комунікативного, професійного, контекстно-інформаційного та психологічного.

Професійна компетентність є важливим показником професійного розвитку кожного спеціаліста, напрям якої формує різновид її складових та їх особливостей, що повинні відповідати запитам сучасного ринку праці для забезпечення конкурентоспроможності фахівця.

Література

1. Кошонько Г. А. Сутність та структура професійної компетентності педагога. / Г. А. Кошонько // Теорія і практика професійної підготовки фахівців у контексті загальноєвропейських інтеграційних процесів : зб. наук. пр. – Житомир : ФОП Левковець, 2016. – С. 30-37.

2. Хуторской А. В. Ключевые компетенции. Технология конструирования / А. В. Хуторской // Народное образование. – 2003. - № 5. – С. 55-61.

3. Професійна компетентність. Nttps // readbookz. net /book/ 172/5428 html

4. Маркова А. К Психология профессионализма / А. К. Маркова. – М.: 1996. - 308 с.

5. Освітньо-професійна програма «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» першого (бакалаврського) рівня

*Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та якість і
безпеку харчових продуктів*

вищої освіти та спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство», кваліфікація технік-технолог бакалавр з технології виробництва і переробки продукції тваринництва. І. В.Ковальчук, В. В. Борщенко, М. С. Пелехатий та ін. - Житомир, 2018.- 30 с.

6. Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня ступеня вищої освіти бакалавр галузі знань 20 «Аграрні науки і продовольство» спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». - Київ, МОН, 2018 – 32 с.